

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru
Judecător: Nadejda Mazur
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Minciună Anatolie
Mihaila Viorica
Mihai Mariana

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător: Svetlana Filincova

Judecători: Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primarul General al municipiului Chișinău, prin intermediul reprezentantului Urecheanu Valentina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” cu privire la anularea dispoziției nr. 1237-d din 31 octombrie 2016,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 mai 2017 prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La data de 27 decembrie 2016, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” cu privire la anularea dispoziției nr. 1237-d din 31 octombrie 2016.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 31 octombrie 2016, Primarul General al municipiului Chișinău a emis dispoziția nr. 1237-d cu privire la îmbunătățirea condițiilor de transportare a pasagerilor de către Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze”.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2016 privind administrația publică locală și

Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, a efectuat controlul de legalitate a dispoziției menționate și a constatat că dispoziția respectivă a fost adoptată contrar prevederilor legislației.

În acest sens a indicat că, prin decizia contestată se exprimă acordul autorității publice executive ca Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” să achiziționeze un lot de unități de transport cu parcurs.

Potrivit art. 74 alin. (5) al Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006, sporirea patrimoniului unităților administrativ-teritoriale are loc prin achiziții, transfer din proprietatea statului, expropriere și prin alte modalități, în condițiile legii.

Cu referire la sursa de acoperire a mijloacelor financiare necesare în vederea realizării achiziției intenționate, art. 66 alin. (2) și (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014 stabilește că, asumarea angajamentelor de către autoritățile/instituțiile bugetare se permite doar în scopurile și în limitele alocațiilor bugetare. Se permite asumarea angajamentelor multianuale pe o perioadă de până la trei ani pentru obiectele de investiții capitale, în limitele cheltuielilor prognozate în acest scop pe anii respectivi. Valoarea angajamentelor multianuale se ajustează anual în corespundere cu alocațiile bugetare aprobate în acest scop pe anul bugetar respectiv.

Potrivit art. 14 alin. (2), lit. b) și lit. i) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, de competența consiliului local ține administrarea bunurilor domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); precum și decide, în condițiile legii, înființarea întreprinderilor municipale și societăților comerciale sau participarea la capitalul statutar al societăților comerciale.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2), pct. 3) lit. b) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016, Consiliul municipal dispune de competența de a decide cu privire la administrarea bunurilor domeniilor public și privat ale municipiului.

În vederea achiziționării unui lot de unități de transport cu parcurs de către Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” este necesar acordul Consiliului municipal Chișinău, în baza căruia să fie demarată procedura de achiziție.

Astfel, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat consideră, că actul administrativ contestat a fost emis cu încălcarea competenței.

Solicită Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat admiterea acțiunii, anularea dispoziției nr. 1237-d din 31 octombrie 2016 cu privire la îmbunătățirea condițiilor de transportare a pasagerilor de către Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze”.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 mai 2017 acțiunea a fost admisă. S-a dispus anularea dispoziției Primarului General al municipiului

Chișinău nr. 1237-d din 31 octombrie 2016 cu privire la îmbunătățirea condițiilor de transportare a pasagerilor de către Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2017, a fost respins apelul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău.

La 19 ianuarie 2018, Primarul General al municipiului Chișinău a depus cerere de recurs prin intermediul reprezentantului Urecheanu Valentina, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2017 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 mai 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, temei de declarare a recursului servește încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și a normelor de drept procedural. În acest sens a menționat că, conform prevederilor stabilite la art. 32 din Legea privind administrația publică locală și art. 16 din Legea privind statutul municipiului Chișinău, întru exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual. Astfel, primarul a fost în drept de a emite actul contestat.

Examinând admisibilitatea recursului declarat de Primarul General al municipiului Chișinău, prin intermediul reprezentantului Urecheanu Valentina, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 15 februarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința Oficiului Teritorial Chișinău din 2 martie 2018, s-a solicitat respingerea recursului declarat de Primarul general interimar al mun. Chișinău ca fiind neîntemeiat și nefondat.

La 7 martie 2018, intervenientul accesoriu Întreprinderea Municipală „Parcul Urban de Autobuze” a solicitat admiterea recursului declarat de Primarul General al municipiului Chișinău, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2017 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 5 mai 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de Primarul General al municipiului Chișinău, prin intermediul reprezentantului

Urecheanu Valentina în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele cauzei se constată că, decizia Curții de Apel Chișinău din 8 noiembrie 2017 a fost recepționată de Primarul General al municipiului Chișinău la data de 19 decembrie 2017 (f.d.91), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 19 ianuarie 2018.

Astfel, instanța de recurs constată că Primarului General al municipiului Chișinău s-a conformat prevederilor legale și a declarat cererea de recurs în interiorul termenului de două luni.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de către Primarul General al municipiului Chișinău, prin intermediul reprezentantului Urecheanu Valentina în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primarul General al municipiului Chișinău, prin intermediul reprezentantului Urecheanu Valentina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Primarul General al municipiului Chișinău, prin intermediul reprezentantului Urecheanu Valentina, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu